

BÀI SỐ 1:

NHÂN QUYỀN & DÂN QUYỀN trong HIẾN PHÁP VIỆT NAM 2013

Dàn bài

1. Hiến pháp là gì?
2. Sự hình thành Hiến pháp 2013.
3. Vai trò của Hiến pháp trong hệ thống pháp luật.
4. Tu chính Hiến pháp.
5. Vi hiến.
6. Nhân quyền trong Hiến pháp 2013.
7. Dân quyền trong Hiến pháp 2013.
8. Bài tập

1.

Hiến pháp là gì?

Hiến pháp là văn bản pháp luật có giá trị cao nhất trong hệ thống pháp luật (đạo luật gốc/căn bản).

1.

Hiến pháp 2013

Hiến pháp là một đạo luật chủ đạo trong hệ thống pháp luật Việt Nam bao gồm tổng thể các quy phạm pháp luật được Nhà nước ban hành, điều chỉnh các mối quan hệ xã hội phát sinh trong quá trình tổ chức và thực hiện quyền lực Nhà nước (những mối quan hệ xã hội có liên quan đến việc xác định chế độ chính trị, chế độ kinh tế, chính sách quốc phòng, an ninh, chính sách ngoại giao, quyền và nghĩa vụ cơ bản của công dân và những nguyên tắc tổ chức hoạt động của bộ máy Nhà nước).

2.

Sự hình thành Hiến pháp

- Hiến pháp 2013 do quốc hội soạn thảo (đối chiếu với các điều ước quốc tế đã ký kết).
- Ngày quốc hội thông qua
(28-11-2013)
- Ngày tổng thống/chủ tịch nước/quốc trưởng ban hành
(08-12-2013)
- Ngày Hiến pháp có hiệu lực
(01-01-2014)

3.

Vai trò của Hiến pháp trong hệ thống pháp luật.

- Đạo luật gốc/căn bản.
- Các đạo luật khác phải tham chiếu Hiến pháp để soạn thảo.
- Không ai được hành động trái với Hiến pháp.
- Nội dung của các luật khác không được trái với Hiến pháp.

4.

Tu chính Hiến pháp

- Tu chính là sửa đổi. Tu chính Hiến pháp là sửa đổi Hiến pháp.
- Việt Nam sau năm 1975 , Quốc hội ban hành Hiến pháp 1980, Hiến pháp 1992 và Hiến pháp 2013.
- Hiến pháp 2013 có 120 điều khoản nằm trong 11 chương.

5.

Vĩ hiến

- Quan chức (không phải là công dân) có hành động hay ban hành văn bản đi ngược lại với các điều khoản trong Hiến pháp.
 - Thông tư 01/2016 (bộ Công an) về trưng dụng tài sản của công dân
- Tòa án Hiến pháp – một định chế dân chủ.

6.

Nhân quyền trong Hiến pháp 2013

6.1.

Nhân quyền trong các điều 19 - điều 25

Điều 19: Quyền được sống

■ Cấm giết người

6.2.

Nhân quyền trong các điều 19 - điều 25

Điều 20, k. 1: Bất khả xâm phạm về thân thể.

- Cấm đánh đập

6.3.

Nhân quyền trong các điều 19 - điều 25

Điều 20, k. 2: Không ai có thể bị bắt nếu không có lệnh của tòa án nhân dân hoặc viện kiểm sát nhân dân

- Cấm bắt, giữ, giam người một cách tùy tiện

6.4.

Nhân quyền trong các điều 19 - điều 25

Điều 21: bất khả xâm phạm về đời sống riêng tư.

- Thư tín – nhà trọ - nhà riêng – điện thoại – máy tính ...

6.5

Nhân quyền trong các điều 19 - điều 25

Điều 22, k. 2: Bất khả xâm phạm về chỗ ở

- Cấm vào nhà, xét nhà vô cơ

6.6.

Nhân quyền trong các điều 19 - điều 25

Điều 23: Quyền tự do đi lại

- Cấm xuất nhập cảnh ,
cấm tạm trú)

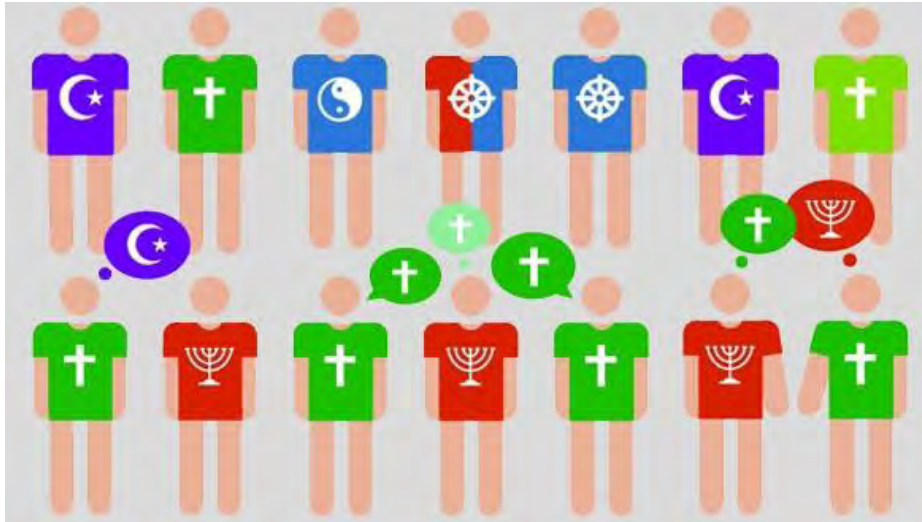

6.7.

Nhân quyền trong các điều 19 - điều 25

Điều 24: quyền tự do tôn giáo – tín ngưỡng.

- Đàn áp tôn giáo

6.8.

Nhân quyền trong các điều 19 - điều 25

Điều 25: Quyền tự do ngôn luận, tự do báo chí, tiếp cận thông tin, hội họp, lập hội, biểu tình

7.

Dân quyền (quyền công dân) trong Hiến pháp 2013

7.1

Dân quyền trong các điều 26 - điều 43

- Bình đẳng giới (điều 26).
- Độ tuổi đủ quyền công dân về bầu cử - ứng cử (điều 27).
- Quyền lý nhà nước (điều 28).
- Quyền trưng cầu dân ý (điều 29).
- Quyền tố cáo, quyền khiếu nại (điều 30).
- Quyền khi bị bắt (điều 31).
- Quyền sở hữu tài sản (điều 32).
- Quyền kinh doanh (điều 33).
- Quyền đảm bảo an sinh xã hội (điều 34).

7.2

Dân quyền trong các điều 26 - điều 43

- Quyền được làm việc được trả công tương xứng (điều 35).
- Quyền có hôn nhân (điều 36).
- Quyền chăm sóc đặc biệt đối với trẻ em (điều 37).
- Quyền được chăm sóc và bảo vệ sức khỏe (điều 38).
- Quyền được học tập (điều 39).
- Quyền được nghiên cứu khoa học (điều 40).
- Quyền hưởng thụ (điều 41).
- Quyền được xác định dân tộc (điều 42).
- Quyền được sống trong môi trường trong lành (điều 43).

7.3

Quyền và Nghĩa vụ công dân

7.4

Tất cả mọi người phải sống và làm việc theo Hiến pháp và Pháp luật

8.

Bài thực hành số 1

Quyền được
tôn trọng
Nhân phẩm
được xem là
quyền con
người hay
quyền công
dân?

8.

Bài thực hành số 2

Quyền con người có cần phải đủ 18 tuổi mới được thực hiện không? Vì sao?

8.

Bài thực hành số 3

Nhân
phẩm có
mất đi khi
con người
qua đời?

